

Főtitkári jelentés
a Magyar Bibliatársulat Alapítvány
2017. december 5-i Alapítók Gyűlése számára
Tisztelt Alapítók!
Tisztelt Alelnök Úr!

1. Általános megjegyzések

2017. a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulóját jelentette tagegyházaink és világszerte a protestáns hagyományba tartozó keresztyének számára. A MBTA 2014, a RÚF megjelenése óta készült erre az évfordulóra. A bibliareviziós munkát is tudatosan be akartuk fejezni az ünnepi emlékév kezdete előtt, hogy a megújult bibliafordításhoz kapcsoljuk majd a „Biblia mindenkié” gondolat köré szervezett programjainkat, kiadványainkat és projektjeinket. Azt sajnáltuk, hogy elképzeléseinkhez képest az országos rendezvényekben, kezdeményezésekben, pályázatokban kevesebb szerep jutott a Bibliához kapcsolódó témáknak, mint azt az ünnep a maga szellemtörténeti és teológiai impulzusai miatt indokolta volna, de a magunk lehetőségeihez képest igyekeztünk ezt az űrt betölteni. Remélem, hogy az alábbi beszámoló bizonyítékát adja törekvéseink őszinteségének. Ha keveset valósítottunk meg, azt nem a lelkesedésünk és a víziónk hiánya, hanem lehetőségeink szűkösége okozta.

A MBTA az előző évekhez képest változatlan személyi összetétellel és infrastrukturális adottságokkal végezte a szolgálatát 2017-ben. Amint arra pénzügyi gondnokunk is utal majd beszámolójában, a tagegyházaink anyagi áldozathozatalának és elkötelezettségének, és talán némileg saját óvatos gazdálkodásunknak is köszönhetően pénzügyi helyzetünk kiegyensúlyozott volt ebben az évben is, bár teljes mérleget természetesen csak a 2016-os pénzügyi évről adhatunk. Két főállású és három részmunkaidős munkatársunk van jelenleg is, de könyvkiadási munkánkat segítette és szervezte a Kálvin Kiadó igazgatója, bibliaterjesztő munkánk pedig ebben az évben is elképzelhetetlen lett volna a Kálvin Kiadó munkatársainak önzetlen és önkéntes munkája nélkül. Illesse őket köszönet ezúton is.

2. A MBTA szöveggondozó-reviziós munkájáról

2017-ben igyekeztünk azokat a munkákat a megvalósulás fázisába juttatni, amelyeket már több év óta előkészítettünk vagy gondoztunk. A 2014-ben megjelent RÚF 2014 „utángondozása” volt a feladatunk elsősorban, hogy olyan kiadványokban használjuk fel, amelyek korábban az 1990-es új fordítás szövegével már elérhetőek voltak, vagy egészen új kiadványok is készültek az új szövegre épülve.

2.1. Biblia – magyarázó jegyzetekkel

A 2017-es év kiemelt feladata volt az új magyarázatos Biblia elkészítése. A megújított Stuttgarter Erklärungsbibel jegyzeteit figyelembe vevő, a RÚF 2014 bibliai szövegét közlő, több járulékos könyvészeti elemmel (térképek, ábrák, konkordancia) bővített kiadvány 2015. óta készül, a MBTA Szöveggondozó Bizottságának bevonásával. Sajnos a vállalkozás olyan sok személyi egyeztetéssel járó és személyi időbeosztástól függő munkát jelentett, valamint a MBTA illetve a Kálvin Kiadó munkatársi gárdájának kapacitása olyan szűk keresztmetszetű volt, hogy ebben az évben nem készültünk el a kiadvánnyal, pedig nagyon szerettük volna. A munka a korrektúrázás fázisában van, de egy ekkora könyv esetében a nyomdai munkák is hónapokat jelentenek, így reményeink szerint 2018 húsvétján megjelenhet. Meg kell említenem, hogy a Német Bibliatársulat nagylelkűen lemondott a felhasznált jegyzetanyag után fizetendő royalty-ról, ezzel is támogatva a kiadvány piacképességét, hiszen így olcsóbban jelentethetjük meg.

2.2. 1908-as revideált Károli ortográfiai javítás

A 2017-es év egyik fontos kiadványa lett az ortográfiai szempontból javított 1908-as Károli szövegét tartalmazó Újszövetség-Zsoltárok kiadásunk, amelyhez bevezetésként P. Vásárhelyi Judit kurátorunk szerkesztett összefoglaló tanulmányokat a Károli-Biblia kultúr-, irodalom- és nyelvtörténeti jelentőségéről, több elismert szakértő tollából. A kiadvány alapjául nem az eredeti Vizsolyi Biblia szövegét, hanem a 20. században mindenki által ismert 1908-as Károli-Biblia szövegét választottuk, mégpedig helyesírási szempontból átnézett formában. Ez a munka szintén évekkal ezelőtt kezdődött, és most jutott el abba a fázisba, hogy az Újszövetséget és a Zsoltárok könyvét önállóan is megjelentethetjük, mintegy a 2017-es ünnepi kiadványaink részeként. 2017. október 24-i kuratóriumi ülésünket követően ezt a kiadványunkat is könyvbemutatón tártuk a bibliaolvasó és szerető közönség elé. Kurátoraink és tagegyházaink képviselői ülésünk után egy-egy ajándék példányt magukhoz vehetnek ebből a munkából, amelyet reményeink szerint 2018-ban a teljes bibliakiadás követhet.

2.3. Jelnyelvi bibliafordítás

Közel három éve kezdtünk bele a Baptista egyház kezdeményezésére a jelnyelvi bibliafordítás munkájába. A MBTA-nak elemi feladatai közé tartozik, hogy gondoskodjon arról, a Biblia mindenki számára rendelkezésre álljon, olyan fordításban és formátumban, amelyet használni tud, és olyan áron, amelyet megengedhet magának. Világszerte egyre nagyobb figyelem fordul a jelnyelvi bibliafordítások felé, hiszen a siketek szinte minden országban a legnagyobb nyelvi kisebbségek közé tartoznak, és a jelnyelvet sok országban, köztünk hazánkban is hivatalos nyelvként ismerték el. A MBTA anyagi támogatásával és szakmai felügyeletével végzett fordítás munkatársai főként baptisták, de részt vesznek a munkában a református és az evangélikus egyház munkatársai is, a siketmissziók képviselőiben vagy a MBTA megbízásából. Projektünk nemzetközi viszonylatban is jól áll: Márk evangéliuma és a Mk-ból hiányzó Jézus-történetek, példázatok fordítása már elkészült, és ebben az évben megkezdődött az Apostolok Cselekedeteinek a fordítása is. Halad az eddig lefordított anyag külföldi szakértők általi, angol nyelvű lektorálása, hiszen a United Bible Societies csak ezt követően ismeri el legitim bibliafordításként a munkánkat. 2017-ben nagy előrelépés történt egy internetes multimédiás felület elkészítésével (<http://baptistamedia.hu/jelnyelvi-biblia/#/videos>). Ezen a felületen lesznek elérhetőek a folyamatosan elkészülő fordítások, regisztrációhoz kötött felhasználási lehetőséggel. Az oldal megtalálható a Baptista Egyház honlapján, a bibliatársulat.hu, illetve hamarosan az abibliamindenkie.hu oldalakon is. Több nemzetközi konferencián is bemutatták már a munkát a jelnyelvi munkacsoport tagjai, és nagyon jók a visszajelzések. A projektet támogatja a United Bible Societies is, ezért a MBTA ebben az évben meg tudta kétszerezni a fordítói csoportnak adott támogatását (kétf millió forint). Célzott adománygyűjtő akciót még nem hirdettünk meg a projekt támogatására. Átgondolandó, hogy a következő évben, években ne kérjük-e támogatóink segítségét ennek a munkának a folytatásához.

Jelnyelvi fordítás munkatársai 2017. november 1-4. között részt vettek a barcelonai „European Deaf Bible Translation Conference” elnevezésű jelnyelvi konferencián, ahol nagy sikerrel mutatták be a nálunk folyó munkát. Megbeszélések folynak arról, hogy ha a támogatás megoldott, 2018-ban egy, a litván jelnyelvi munkacsoporttal közös workshopon találkozzanak, és megbeszélhessék a megoldandó feladatokat, kölcsönösen tanulhassanak egymástól.

2.4. Ukrán-magyar kétnyelvű Újszövetség

2015 decemberében hirdettük meg azt az adománygyűjtést, amelynek célja egy kétnyelvű, Magyar-ukrán Újszövetség kiadása volt. Ez a folyamat mérföldkőhöz érkezett azzal, hogy 2017. október 16-án Beregszászon D. Szebik Imre elnök úrral ünnepélyesen átadhattuk a bilingvis kiadás 1300 példányát Zán Fábrián Sándornak, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspökének. Az átadáson jelen volt Fekete Károly, a Tiszántúli testvér-egyházkerület püspöke is. Nagyon sokan működtek együtt ahhoz, hogy ez a kiadvány megszülethessen és eljuthasson a kárpátaljai magyarokhoz: az Ukrán és a Magyar Bibliatársulat a bibliai szövegekkel, a Koreai Bibliatársulat a tördeléssel és a nyomdai munkával, a Bibliatársulat magyarországi támogatói adományaikkal, a Református Szeretetszolgálat pedig a könyvek eljuttatásával. Az ünnepségre eljöttek az Ukrán Bibliatársulat képviselői is, és megállapodtunk abban, hogy mivel mindenkor feladatunk az egyházaink missziójának segítése, ezen

a területen további együttműködésre lesz szükség. Az ünnepségen a kárpátaljai egyházmegyék és iskolák képviselői is elmondták, hogy nagy örömmel veszik majd kézbe diákjaik ezt az Újszövetséget, amely egyike a nagyon kevés rendelkezésre álló, a nyelvtanulásban is felhasználható kétnyelvű irodalomnak. Ezen az alkalmon átadtunk még 108 hangzó Bibliát (Megavoice lejátszón) is a kárpátaljai egyházmegyék képviselőinek.

2.5. Az ifjúsági bibliakiadás tervei

Ebben az évben a Szöveggondozó Bizottság október 2-i ülésén foglalkoztunk egy ifjúsági Biblia elkészítésének ötletével is. Fontos feladatunk, hogy segítsük a fiatalokat abban, hogy utat találjanak a Bibliához, illetve eszközt adni az egyházainknak a fiatalok között végzett misszióhoz. Idegen nyelven sok ilyen ifjúsági Biblia létezik, ezek közül mi is többet lektoráltattunk, és több is volt, ami tetszett a lektoroknak. Megfontolandó, hogy egy már elkészült és bizonyított kiadványt vegyünk alapul mi is, hiszen egy új, magyar nyelvű eredeti anyag elkészítése sok időt, és a biblikus szakértelmen túl több speciális területen (például katechetika, pedagógia) való jártasságot, tudást igényel. Az is megfontolandó, hogy egy nagy bibliakiadásban kell-e gondolkodnunk, amely a megjelenése után 5-8 évvel akár elavulttá is válhat. Adott a lehetőség, hogy digitális irányba induljunk el, vagyis az ifjúsági Biblia anyagát eleve honlapra, mobil applikációra készítsük el. Ez a funkció nagyban segíthetne abban is, hogy a már elkészült abibliamindenkie.hu oldalunkat tovább bővítsük és fejlesszük. A MBTA Szöveggondozó Bizottsága egyetértett abban, hogy az ifjúsági bibliakiadással kapcsolatban a digitális irányban lépünk tovább, és ebben felhasználjuk a Holland Bibliatársulattól megszerzett ifjúsági jegyzeteket is.

2.5.1. Határozati javaslat:

Ezen a ponton egy határozati javaslattal is szeretnék élni. Zsugyel János pénzügyi gondnokunk az abibliamindenkie.hu honlap továbbfejlesztése kapcsán azt javasolta, hogy mielőtt a további fejlesztésbe kezdenénk (ennek elképzelésem szerint részét képezné a holland ifjúsági Biblia anyagának beépítése a honlapba az audio Biblia és a jelnyelvi Biblia integrálásával együtt, valamint egy fejlettebb keresőmotor kialakítása), végezzünk egy átfogó kutatást a tagesegyházak kommunikációs és IT szakértőinek bevonásával. Ennek eredményeként az abibliamindenkie.hu oldal és annak fejlesztése egy átfogóbb bibliatársulati kommunikációs stratégia részét képezhetné. Mivel a célközönség pontosabb megismerése és a kutatás is a Philadelphiai ígéretnek egyike, és így a stratégiai vállalásaink közé tartozik, egyet kell értenem pénzügyi gondnokunk javaslatával. Azzal a megszorítással kérnék a kutatásra felhatalmazást, hogy az legkésőbb 2018. február végéig fejeződjék be, hogy indokolatlanul ne húzódjon el a honlappal kapcsolatos munka megkezdése. A kutatás végrehajtására egy kuratóriumi bizottságot állítanánk fel, amelynek munkáját Göndöcz Miklós kollégám és én segíteném. A javaslat elfogadásával egyszerre jelentkezőket és kérnék a bizottságba.

2.6. A Deuterokanonikus bibliai könyvek – magyarázatokkal tervezete

1997-98-ban készült el a *Deuterokanonikus bibliai könyvek* kiadásunk, amely azóta egy utánnyomást ért meg. Ebből is látható, hogy a kiadvány nem túlságosan népszerű tagesegyházaink olvasói körében, évenként meglehetősen kevés (2017-ben eddig 40) példány fogy belőle. Már a magyarázatos Biblia készítése során felvetődött, hogy mivel az eredeti Stuttgarti Biblia ezekhez a könyvekhez is tartalmaz magyarázatot, érdemes lenne egy következő esedékes utánnyomás helyett már egy olyan kiadást készíteni, amely magyarázatokat is tartalmaz. Ezeknek a könyveknek a szövegkritikai kutatásában jelentős változások történtek az elmúlt néhány évtizedben, ezért a Német Bibliatársulat az új Lutherrevízió megjelenését követően elkezdte a jegyzetek átdolgozásának munkáját. Megfontolandó, hogy a MBTA megvárja ennek a végeredményét a német jegyzetanyag lefordítása előtt.

2.7. Ökumenikus bibliafordítás

Az ökumenikus bibliafordítás kérdése is a Szöveggondozó Bizottságunk napirendjén volt egy ideje, de ebben az évben végre gyakorlati lépéseket is tehattünk a megvalósítás irányába. A Katolikus Püspöki

Konferencia kinevezte négy képviselőjét az ökumenikus bibliafordítással kapcsolatos egyeztetésekre. A katolikus képviselők már üléseztek is azzal kapcsolatban, hogy milyen elvekhez akarják tartani magukat. Számunkra jó hír, hogy leszögezték, hogy a Keresztény Egységittkarság és a Bibliatársulatok Világszövetsége által 1968-ban írt és 87-ben revideált irányelvekhez akarják tartani magukat. A MBTA Szöveggondozó Bizottsága is kijelölt egy munkacsoportot, akik megkezdhetik az egyeztetést a katolikus kollégákkal. Bácskai Károly, Balla Péter, Karasszon István, Zsengellér József és Pecsuk Ottó képviselik a MBTA Szöveggondozó Bizottságát ebben az előkészítő munkában. 2017. november 13-án a MBTA székházában meg is történt a két bizottság első ülése. Az ülésen a résztvevők igyekeztek tisztázni a feladat természetét és meghatározni a legfontosabb teendőket. Az ökumenikus bibliafordítást felvető egyházvezetői találkozókon korábban szó volt egy konferencia megszervezéséről is, de a két bizottság tagjai úgy gondolták, hogy egy ilyen konferencia nem a leghatékonyabb módja a bibliafordítással összefüggő elméleti és gyakorlati kérdések megtárgyalásának. Egyetértettek abban, hogy egy konferenciát akkor hatékony megszervezni, amikor a Bizottság (vagy a később felállítandó fordítói munkacsoport) már letett az asztalra egy vagy több olyan munkaszöveget, amellyel kapcsolatosan véleményt lehet formálni, tudományos álláspontokat lehet kialakítani. A Bizottság abban is egyetértett, hogy a közös munka alapjául a már említett vatikáni Egységbizottság és a United Bible Societies között megkötött és 1987-ben revideált „Irányelvek a felekezeti közötti együttműködésben készülő bibliafordítások elkészítéséhez” című dokumentum szolgálhat, és a Bizottság úgy haladhat a leghatékonyabban, ha ehhez a dokumentumhoz képest határozza meg azokat a kérdéseket, amelyek a magyar nyelvű bibliafordításban a leginkább aktuálisak. A Bizottság első lépésként a következő ülés témájául az elkészítendő fordítás jellegének meghatározását tűzte ki (vö. „Irányelvek” 1.3.4.).

3. A MBTA és a Kálvin Kiadó kiadói tevékenysége, bibliaterjesztése és a 2017-es kiadói terv

Galsi Árpád igazgató úr külön napirendi pontban ad majd tájékoztatást a Kálvin Kiadó és a Magyar Bibliatársulat biblia- és könyvkiadói tevékenységéről, az eladási és terjesztési példányszámokról, illetve a 2017-ben megjelent és 2018-ra tervezett kiadványokról. Mégis, néhány gondolatot hadd fűzzek előljáróban a beszámoló és a kiosztott háttéranyagok elé. Az első gondolat, hogy a bibliafogyás területén az az öröndetes tendencia folytatódik, hogy 2014 óta évről évre folyamatosan emelkedik vagy legfeljebb stagnál a bibliaeladás (2014-ben 38 ezer, 2015-ben 37 ezer, 2016-ban 38 ezer, 2017-ben kb. 39 ezer). A RÚF 2014 megjelenése előtt jellemző mintegy 10-15 %-os csökkenést tehát megállt. A Kálvin Kiadó eladási statisztikáihoz ebben az évben is hozzá kell adni azt a 642 darab Bibliát, amelyet ingyenesen adományoztunk tagegyházainknak, iskoláknak, gyülekezeteknek vagy magánszemélyeknek. Az Újszövetségek példányszámai ugyanilyen emelkedést mutatnak. Ezt a tényt azért kell kiemelnünk, mert mindeközben egyre nő azoknak a száma, akik az internetről (youversion.com és bibliajarat.hu) töltik le a bibliafordításainkat, mind a RÚF 2014-et, mind a revideált Károli fordítást. Ez szintén évi több száz legális letöltést jelent, amelyekről mi értesítést kapunk.

4. A MBTA 2017-os programjairól

4.1. Hangzó Biblia

A reformáció emlékévében a „Biblia mindenkié” programunknak kiemelt eleme volt a hangzó bibliák terjesztése. Korábbi adománygyűjtő akciónk is ezt a célt szolgálta, és ebben az évben is erre fordítottunk támogatásokat az Amerikai Bibliatársulattól és magánszemélyektől. Ebben a programban együttműködő partnerünk a Bartimeus Alapítvány, akik nálunk is szorosabb kapcsolatban állnak a vakok és gyengénlátók különféle érdekvédelmi szervezeteivel, és nálunk hatékonyabban tudják begyűjteni a hangzó Biblia iránti igényeket és több olyan rendezvényt szerveznek évente, amelyekre meghívják az adott városban, településen élő vakokat is. Jelenleg is folyamatos a MegaVoice eszközök igénylése, eddig 2017-ben mintegy 300 eszközt ajándékoztunk az igénylést hozzánk

eljuttató vakok és gyengénlátók részére, összességében, az előző évi adatokkal együtt már 600 körül járhat az összes elajándékozott Megavoice eszközök száma. Eddig három alkalommal rendeltünk ilyen lejátszókat, és sajnos a behozásuk adó- és vámköteles, ami nagyon megdrágítja a beszerzésüket. Egyelőre nem jártak sikerrel azok a próbálkozásaink, hogy adómentességet kapjunk a behozatalukra. A hangzó bibliák terjesztési folyamata a dolog természeténél fogva nagyon időigényes, sok energiát és figyelmet, precíz adminisztrációt igényel a munkatársainktól, amit ezúton is köszönök, különösen Baky Zsuzsa kollégánomnak.

4.2. Pünkösdi bibliaolvasás

2017. június 5-én is megtartottuk hagyományos szabadtéri pünkösdi bibliaolvasásunkat a Kálvin téri református templom lépcsőjén. Köszönetet kell mondanunk a Kálvin téri vezető lelkésznek, Páll Lászlónak, aki a kezdetek óta segíti ezt a programot, és nemcsak otthont ad neki, hanem sokszor maga is részt vesz a felolvasásban. Tíz éve végezzük ezt a „performance”-t Budapest belvárosában, kezdetben a Deák téri, majd a Kálvin téri templom előtt. Minden évben nagy élmény és tanúságtétel a járókelők között Isten igéjével jelen lenni. A bibliaolvasást követő zenés, ökumenikus istentiszteleten hagyományosan együtt szolgálunk katolikus és evangélikus lelkész testvérekkel, és ilyenkor szoktuk megtartani a tavaszi bibliaismereti versenyünk eredményhirdetését, díjátadását is. Sajnos a programban kezdetben partnerként mellettünk szolgáló, velünk együtt Bibliát olvasó testületek, magánszemélyek lassan elkoptak a tíz év folyamán, ami talán jelzés számunkra is, hogy az „újdonságértéke” elszállt a kezdeményezésnek, és a következő években talán más területek felé kellene elmozdulnunk nekünk is.

4.3. Bibliaismereti versenyek

Minden évben két alkalommal, tavasszal és ősszel hirdetünk meg bibliaismereti versenyeket a fiatalok számára. Az online versenyek tematikája és jellege is változik. Van, amikor a tárgyi tudást, máskor a kreativitást és a játékosságot helyezük előtérbe. 2017-ben a tavaszi versenyünkön 140 diák (középiskolás és egyetemista) vett részt, és az volt a feladatuk, hogy egy-egy reformáció korából származó irodalmi-teológiai szemelvényből kellett rájönniük, melyik bibliai történetre, igére utal a szerző. A felismert bibliai szakasz egy-egy megadott szavát kellett a verseny hetei során beilleszteni egy keresztretjvénybe, amely végül egy bibliai személy nevét adta ki, ez lett a megfejtés. A most lezáruló őszi versenyünk úgynevezett „hatszavas” kreatív program volt, egy bibliai történet és személy nevét kellett hat szóban összefoglalni, lehetőleg frappánsan, humorosan, ötletesen. Ez alkalommal két kategóriában nevezhettek a versenyzők, főiskolás-egyetemista és középiskolás kategóriában. Összesen 87-en vettek részt a versenyben, szerte az országból, sőt a határainkon túlról is. A nyertesek 20-15-10 ezer forintos könyvsomagokat illetve koncertjegy-utalványokat kaptak. Őszi versenyünk eredményhirdetését is a Kálvin téren, istentiszteleti keretek között tartottuk december 3-án, advent első vasárnapján.

4.4. A Bibliajárat facebook-oldal

Folyamatosan frissítjük és fenntartjuk a Bibliajárat elnevezésű facebook-oldalt, amelyre a Bibliával kapcsolatos híreket, programajánlókat teszünk fel. Jelenleg kb. 3000 követője van az oldalnak, de reméljük, hogy ez a szám növekszik majd.

4.5. Csillagpont ifjúsági találkozó

Ebben az évben Debrecenben került megrendezésre a Csillagpont református ifjúsági találkozó, 2017. július 25-29. között. Hagyományosan mi is részt vettünk rajta, elvittük és bemutattuk a „Biblia és reformáció” kiállításunkat, és megpróbáltunk „jelen lenni” a fiatalok között a Biblia képviselésében, játékokkal, kvizekkel, könyvárusítással, amelyben a Kálvin Kiadó munkatársai voltak a segítségünkre.

4.6. Biblia és reformáció kiállítás

A reformáció emlékévére készülve készítettük el ezt a kiállítást. Két sorozatot bocsátottunk újtára országsszerte azután, hogy a kiállítás debütált a református egyház reformációs emlékévé megnyitó

ünnepeken, január 31-én Debrecenben. A kiállítás egy harmadik sorozata a romániai magyar egyházakkal és a Román Bibliatársulattal való együttműködésünk eredményeként az erdélyi protestáns gyülekezetekben került bemutatásra ebben az évben. Ennek a sorozatnak az előállítását is a MBTA támogatóinak adományai tették lehetővé. Több határon túli felekezet (például az adventista, a baptista) képviselői jelezték, hogy a digitális anyagból saját sorozatot készítenek és azokat szintén útnak indítják a gyülekezeteikben 2017-ben. A kiállítás anyaga megtekinthető a honlapunkon (<http://bibliatarsulat.hu/abibliaesareformacio>), illetve a pünkösdi hírlevelünk mellékleteként a kiállítás „szövegkönyvét” több ezer példányban hozzáférhetővé tettük, így azok is elolvashatják, akik magát a kiállítást nem vagy csak az interneten tudják megtekinteni.

4.7. Biblia Múzeum

Nagy öröm volt jelen lenni a MBTA Kuratóriumának több tagjával együtt január 19-én a Biblia Múzeum megnyitóján. Hosszú évek előkészítő munkája érett be, és vált az eredmény kézzelfoghatóvá az alagsori élménymúzeum bejárása során. A MBTA által készített installáció az előtérben szintén hozzájárul ahhoz, hogy a Múzeum látogatói teljesebb képet kapjanak nemcsak a Biblia tartalmáról és üzenetéről, hanem a világméretű bibliamisszióról és a bibliafordítás jelentőségéről. Március 9-én nyílt meg a földszinti időszak kiállítóteremben „A Biblia a 20. századi magyar képzőművészetben” c. kiállítás, és azóta is több kiállítás hívta fel a figyelmet a Biblia és a képzőművészet szoros kapcsolatára. Nagy örömmel népszerűsítjük, támogatjuk és kíséreljük figyelemmel továbbra is a Biblia Múzeum, és Tímár Gabriella igazgató asszony munkáját.

5. A MBTA 2017-es adománygyűjtő tevékenységéről

5.1. Kiállítás

2016 karácsonyán meghirdetett adománygyűjtő akciónkból 1.270.000 forintot tudunk felhasználni a Biblia és reformáció hordozható kiállításunk létrehozására. A kiállítást eddig több mint 30 gyülekezetben állították ki itthon, ehhez hozzáadhatjuk azoknak a gyülekezeteknek a számát, amelyek határainkon túl láthatták.

5.2. Ajándékozz egy Bibliát a reformáció évében!

2017 pünkösdjétől október végéig arra a célra gyűjtöttünk támogatást, hogy a reformáció emlékévében minél több olyan honfitársunknak ajándékozhatunk Bibliát, aki ezt kifejezetten kérte tőlünk, de a megvásárláshoz nem volt pénze. Főleg magánszemélyeket, de több iskolát és nehezebb helyzetben lévő gyülekezetet is segítettünk bibliák adományozásával. Az adománygyűjtő akcióra összesen 1,3 millió forint gyűlt össze. Ebből az összegből 674 db Bibliát vagy bibliai tárgyú kiadványt osztottunk október végéig.

5.3. Isten igéjével cigány testvéreink között

A Bibliatársulat minden évben jelentős mennyiségű Bibliát ad a különféle cigány közösségeknek, gyülekezeti vagy egyházi cigánymisszióknak, különösen is a karácsony előtti időszakban. Utoljára azonban tizenhárom évvel ezelőtt, 2004-ben gyűjtöttünk célzottan támogatást olyan iskolák számára, ahol hátrányos helyzetű cigány fiatalok tanultak. 2017 karácsonyán, a most megjelent hírlevelünkben meghirdetett adománygyűjtő akciónkkal az a célunk, hogy a Bibliatársulat taggyülekezeteiben működő cigánymissziókon, az országban több helyen is felállított roma szakkollégiumokon keresztül minél több cigány fiatal kezébe adhatunk Isten igéjét. Terveink szerint támogatóink adományaiból egy bibliai olvasószobát is felszerelnénk Valkón, ahol a helyi roma közösség új közösségi ház építését tervezi. A gyerekek és a felnőttek is kulturált körülmények között, könyvtárként használva az olvasószobát forgathatnák az általunk adományozott könyveket.

6. Szakmai továbbképzések és a Bibliatársulatok Világszövetsége

A 2016-os Világgyűlésen elfogadott Philadelphiai ígéretek egyik pontja a szakmai továbbképzésekre helyezett hangsúly. A MBTA már korábban is igyekezett élni azokkal a lehetőségekkel, amelyeket a Bibliatársulatok Világszövetsége kínált a továbbképzésre, szakmai fejlődésre. Így volt ez a 2017-es évben is.

6.1. Kortenberg

Dr. Bácskai Károly, az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatója, aki a MBTA Szöveggondozó Bizottságának tagjaként jelentős szerepet játszott a RÚF 2014 létrehozásában, 2017. február 13-17. között részt vett a belgiumi Kortenbergben tartott bibliafordítói munkaülésen, amelyet az európai és közel-keleti bibliatársulatok munkatársai számára szerveztek (Translation Workshop for Europe Middle East Bible Society staff). A workshop költségeit teljes egészében a UBS fedezte.

6.2. Berlin

Galsi Árpád igazgató úr 2017. március 19-24. között vett részt Berlinben a United Bible Societies Publishers' Convention elnevezésű rendezvényén. Ezen az évente ismétlődő rendezvényen a bibliakiadással foglalkozó bibliatársulatok munkatársai találkoznak, a könyv- és bibliakiadással kapcsolatos előadásokat hallgatnak meg, és tapasztalatokat cserélnek. A MBTA esetében logikus, hogy az ilyen jellegű fórumon Galsi igazgató úr képviseljen bennünket, hiszen a szakmai megbeszélésekből ő tud igazán használható tapasztalatokat szerezni, és majdan hasznosítani a MBTA kiadói munkájában. Galsi Árpád részvételi költségeit részben a Kálvin Kiadó, részben a MBTA fedezte.

6.3. Athén

Bibliatársulatok Világszövetsége rendszeresen szervez továbbképzéseket a ParaText elnevezésű, saját fejlesztésű bibliafordítást- és -kiadást segítő szoftver felhasználóinak. A programot a Magyar Bibliatársulat Alapítvány is évek óta használja, többek között a RÚF 2014 bibliarevizó is ennek segítségével készült. A 2017. június 12–16. között Athénban tartott Paratext-workshop a szoftver új verziójának megjelenése miatt és az új funkciók bemutatása miatt vált szükségessé. a MBTA-nál Göndöcz Miklós a Paratext-felelős, főként ő dolgozik ezzel a szoftverrel, így ő képviselt bennünket az athéni workshopon. Göndöcz Miklós részvételének költségeit teljes mértékben a UBS fedezte.

6.4. Budapest

A Bibliatársulatok Világszövetsége világtanácsának munkájában már negyedik éve vesz részt a MBTA főtítkára. Ennek a feladatnak a részeként időnként a környező bibliatársulatokban felmerülő problémák vagy a bibliatársulatok közötti konfliktusok rendezésében is részt kell venni a főtítkárnak. 2017. január 17-19. között a MBTA adott otthont annak a tanácskozásnak, amely az Orosz Bibliatársulat és a Világszövetség közötti konfliktus rendezése miatt vált szükségessé. A tanácskozáson vendégeink voltak az Orosz Bibliatársulat főtítkára és elnöke, az Osztrák Bibliatársulat főtítkára és Terje Hartberg, a Világszövetség missziói programvezetője. A résztvevők együtt vehettek részt a Bibliamúzeum ünnepélyes megnyitásán is.

6.5. Kolozsvár

A Román és a Magyar Bibliatársulat közötti jó kapcsolat és együttműködést több évtizedes múltra tekint vissza. Az elmúlt években hagyományosan februárban találkozik a két bibliatársulat küldöttsége a romániai magyar egyházak képviselőivel. 2017. február 21-22. között a Biblia és reformáció kiállítással (vö. fentebb) kapcsolatos kérdéseket beszéltek meg.

6.6. Sao Paulo

A MBTA főtítkára 2009-2011. között végezte el a UBS Academy of Leadership and Management képzést. Azt követően szinte minden évben visszatért a Brazil Bibliatársulat vendégként, hogy bibliai

tárgyakat tanítson az újabb évfolyamoknak. 2017. március 28. és április 7. között a brazíliai Belemben vett részt oktatóként az Academy munkájában.

6.7. Sydney

A Bibliatársulatok Világszövetsége minden évben rendez ún. „Round Table” konferenciát, amelyre a támogatott bibliatársulatok 3-4 évente kapnak meghívást. Ebben az évben a MBTA-t is meghívták. Ezek a 4-500 fős globális konferenciákon többnyire világtanácsi üléseket is tartanak, mivel a tanácsstagok jelentős része úgyis részt vesz rajtuk. Így a MBTA főtitkára kettős feladattal vett részt a Round Table konferencián: a MBTA képviselőjével, a programok bemutatásával és a Világtanács ülésein való részvétellel. A főtitkár beszámolója az Ausztrál Bibliatársulat kétszázadik évfordulóját is megünneplő Round Table konferenciáról a 2017. decemberi bibliatársulati hírlevélben olvasható. A Világszövetség a Round Table konferencián való tartózkodás és az odautazás költségeinek 2/3-át fedezte.

6.8. Frankfurt

Galsi Árpád igazgató úrral 2017. október 10-13. között meglátogattuk a Frankfurti könyvvásárt. Bibliatársulati szempontból elsősorban az ifjúsági Biblia kapcsán kerestünk külföldi példákat, mintákat.

6.9. Swindon

2017. november 6-10. között az angliai Swindonban tartotta szokásos éves ülését a Bibliatársulatok Világszövetségének világtanácsa, amelyen a MBTA főtitkára is részt vett.

7. Helyzetértékelés a missziói munkatervünk tükrében

Azok közül a megvalósítandó programok közül, amelyeket missziói munkatervünkben határoztunk meg 2017-re, a következőket valamilyen okból nem sikerült részben vagy egészében befejeznünk:

- a) ökumenikus bibliafordítás konferencia (kétséges a megvalósítás szükségessége, vö. 2.7)
- b) bibliaterjesztői státusz betöltése
- c) copyright policy kidolgozása

Javaslom, hogy a missziói munkatervünket módosítsuk oly módon, hogy az a) pontot elhagyjuk, a b) és c) pontokat pedig megvalósítandó feladatként vigyük át a 2018-as esztendőre.

8. A főtitkár tanulmányi szabadsága

Ezúton szeretnék köszönetet mondani a MBTA Kuratóriumának és elnökségének, hogy hozzájárult ahhoz, hogy az éves szabadságomon felül augusztusban egyhónapos fizetés nélküli tanulmányi szabadságomat tölthettem, amelynek keretében habilitációs dolgozatomat írhattam meg, „A bibliafordítás elmélete 1950 után” címmel.

Remélve, hogy a Kuratórium és az alapító egyházak tisztelt képviselői elfogadják beszámolómat és ezzel a MBTA főtitkárának és munkatársainak éves munkáját, Isten áldását kérem további biblia missziós szolgálatunkra és az alapító egyházak életére.

Dr. Pecsuk Ottó
főtitkár

A főtitkár egyéb fontosabb bibliatársulati programjai 2017-ben

- január 17-19. UBS Global Council Membership Committee ülés Budapesten
január 25-27. reformációs konferencia a PPTE Hittudományi Karán
február 2. találkozó a budapesti koreai gyülekezet vezetőjével és Park On Ho tiszteletessel
február 21-22. MBTA és FRBT találkozó Kolozsvárt
február 24-25. előadás a metodista előjárók konferenciáján
március 5. bibliavasárnapi igehirdetés a dunaharaszti ref. gyülekezetben
március 14. MBTA kuratóriumi ülés
március 28-április 7. UBS ALM tanítás
április 28. Arany János kiállítás megnyitó, OSZK
május 9. vendég igehirdetés a budapesti ref. egyetemi gyülekezetben
május 16. ref. lelkésztovábbképzés Mátraházán (előadás)
május 19. MBTA Számvizsgáló Bizottsági ülés
május 23. ref. nyugdíjas lelkészek tanulmányi hete (előadás)
május 30. MBTA kuratóriumi ülés
június 5. pünkösd bibliaolvasás a Kálvin téren
június 10. reformációs előadás Tahiban
október 2. MBTA Szöveggondozói ülés
október 7. reformációs előadás Pestszentimrén (ökumenikus családi nap)
október 24. MBTA kuratóriumi ülés
október 27. reformációs előadás a KRE HTK-n
október 27. reformációs előadás Óbudán (Platán Könyvtár)
november 13. Ökumenikus bibliafordítás ülése
november 17. Jézus élete kiállítás megnyitója, Óbudai Kulturális Központ